

Seat No. : _____

NP-124

November-2025

B.R.S. (RFM) (NEP), Sem.-III

MDC-BRS-FM-234 : Rural Economics & Co-operation

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ગ્રામ અર્થશાસ્ત્ર અને શહેરી અર્થશાસ્ત્ર વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 10

અથવા

1. ભારતીય અર્થતંત્રમાં કૃષિનું મહત્ત્વ વિગતે સમજાવો. 10

2. ખેતીની નીચી ઉત્પાદકતાના કારણોની વિગતે સમજૂતી આપો. 10

અથવા

2. અંગ્રેજ સમય દરમિયાનની વિવિધ જમીન મહેસુલ પદ્ધતિઓ જણાવી કોઈ બે પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો. 10

3. સહકારના સિદ્ધાંતોની વિગતે સમજૂતી આપો. 10

અથવા

3. સહકારી મંડળીની રચનાની પ્રક્રિયા સમજાવો. 10

4. સહકારી મંડળીના પ્રમુખ અને મંત્રીની ફરજો જણાવો. 10

અથવા

4. સહકારનો અર્થ આપી સહકારી મંડળીની વ્યવસ્થાપક કમિટીના કાર્યો જણાવો. 10

5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે દસ)

10

- (1) સેવા સહકારી મંડળીના બે કાર્યો જણાવો.
- (2) લોકશાહી ઢબે સંચાલન એટલે શું ?
- (3) I.L.O.નું પુરૂ નામ જણાવો.
- (4) ગ્રામીણ અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા જણાવો.
- (5) જમીન સુધારો ક્યારે અમલમાં આવ્યો ?
- (6) જમીનની ટોચ મર્યાદા એટલે શું ?
- (7) જમીન સુધારાના કોઈ બે હેતુ જણાવો.
- (8) કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ?
- (9) રૈયતવારી પ્રથા એટલે શું ?
- (10) સહકારી સિદ્ધાંતોનો અમલ ક્યારે થયો ?
- (11) મહાલવારી પ્રથા એટલે શું ?
- (12) ખેતીની નીચી ઉત્પાદકતા નિવારવાના કોઈ બે ઉપાયો જણાવો.